

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

MA THỊ NÊ

NGHIÊN CỨU TÁC ĐỘNG CỦA CHƯƠNG
TRÌNH 135 TỚI ĐỜI SỐNG KINH TẾ - XÃ HỘI
CỦA CÁC HỘ GIA ĐÌNH DÂN TỘC THIỂU SỐ
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN LÂM BÌNH
TỈNH TUYÊN QUANG

LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Thái Nguyên năm 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

MA THỊ NÊ

**NGHIÊN CỨU TÁC ĐỘNG CỦA CHƯƠNG
TRÌNH 135 TỚI ĐỜI SỐNG KINH TẾ - XÃ HỘI
CỦA CÁC HỘ GIA ĐÌNH DÂN TỘC THIỂU SỐ
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN LÂM BÌNH
TỈNH TUYÊN QUANG**

**Ngành: Phát triển nông thôn
Mã số : 60 62 0116**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN MẠNH HÀ

Thái Nguyên, năm 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn *“Nghiên cứu tác động của chương trình 135 tới đời sống kinh tế - xã hội của các hộ gia đình dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang”* là trung thực, là kết quả nghiên cứu của riêng tôi.

Các tài liệu, số liệu sử dụng trong luận văn do Chi cục Thống kê huyện Lâm Bình, phòng NN và PTNT huyện Lâm Bình, UBND huyện Lâm Bình, Phòng dân tộc, Phòng tài chính huyện Lâm Bình các báo cáo của huyện, các kết quả nghiên cứu có liên quan đến đề tài đã được công bố.... Các trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc.

Ngày 15 tháng 8 năm 2015

Tác giả luận văn

Ma Thị Nê

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp cuối khóa, bản thân đã được sự quan tâm giúp đỡ tận tình của các thầy cô giáo, Ban giám hiệu trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, phòng Đào tạo, đặc biệt là TS. Nguyễn Mạnh Hà đã trực tiếp hướng dẫn, dìu dắt, giúp đỡ tôi với những chỉ dẫn khoa học quý giá trong suốt quá trình triển khai, nghiên cứu và hoàn thành luận văn **“Nghiên cứu tác động của chương trình 135 tới đời sống kinh tế - xã hội của các hộ gia đình dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang”**.

Có được bản luận văn tốt nghiệp cuối khóa này, cùng với sự nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được sự giúp đỡ to lớn và quý báu của các thầy cô giáo trong khoa Kinh tế và phát triển nông thôn đã tận tình hướng dẫn, giảng dạy trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và rèn luyện ở tại trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành và sâu sắc tới Chi cục Thống kê huyện Lâm Bình, phòng NN và PTNT huyện Lâm Bình, UBND huyện Lâm Bình, Phòng dân tộc, Phòng tài chính huyện Lâm Bình, cán bộ các xã và người dân ở huyện Lâm Bình lời cảm tạ sâu sắc vì đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp tôi thu thập số liệu cũng như những tài liệu nghiên cứu cần thiết liên quan tới luận văn tốt nghiệp.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng để thực hiện luận văn một cách hoàn chỉnh nhất. Song do hạn chế về kiến thức và kinh nghiệm nên không thể tránh khỏi những thiếu sót nhất định mà bản thân chưa thấy được. Tôi rất mong được sự góp ý của quý Thầy, Cô giáo và các bạn đồng nghiệp để khóa luận được hoàn chỉnh hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Ngày 15 tháng 8 năm 2015

Tác giả luận văn

Ma Thị Nê

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
4.1. Đối tượng nghiên cứu.....	4
4.2. Phạm vi nghiên cứu.....	4
4.2.1. Phạm vi về thời gian.....	4
4.2.2. Phạm vi về không gian.....	4
4.2.3. Phạm vi về nội dung.....	4
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về đánh giá tác động của Chương trình	5
1.1.1. Chương trình	5
1.1.2. Kỹ thuật đánh giá tác động của chương trình	5
1.1.3. Phương pháp đánh giá tác động	6
1.1.3.1. Xác định các câu hỏi cần phải trả lời trong đánh giá tác động	6
1.1.3.2. Đánh giá các nguồn giữ liệu.....	6
1.2. Chương trình 135	7
1.2.1. Mục tiêu tổng quát của chương trình	7
1.2.2. Lập kế hoạch	7
1.2.3. Tổ chức thực hiện.....	9
1.2.3.1. Đối với các bộ ngành liên quan.....	9
1.2.3.2. Cấp tỉnh	11

1.2.4. Kiểm tra, giám sát, báo cáo	14
1.2.4.1. Kiểm tra, giám sát, đánh giá	14
1.2.4.2. Chế độ báo cáo	15
1.3. Cơ sở thực tiễn	15
1.3.1. Chương trình 135	15
1.3.2. Nội dung thực hiện của chương trình 135 giai đoạn 2011 - 2015	15
1.3.3. Kết quả thực hiện chương trình 135 trên phạm vi cả nước.....	16
1.3.4. Kết quả thực hiện chương trình 135 trên phạm vi tỉnh Tuyên Quang	24
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.	26
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	26
2.2. Nội dung nghiên cứu	26
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.3.1. Chọn điểm nghiên cứu	26
2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin và số liệu.....	27
2.3.2.1. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp.....	27
2.3.2.2. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp	27
2.3.2.3. Phương pháp chọn mẫu phỏng vấn	27
2.3.3. Phương pháp tổng hợp và phân tích thông tin	28
2.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	28
2.4.1. Điều kiện tự nhiên	28
2.4.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội huyện Lâm Bình	28
2.4.3. Cơ sở hạ tầng huyện Lâm Bình.....	28
2.4.4. Tình hình phát triển sản xuất.....	29
2.4.5. Tình hình thực thi Chương trình 135 trên địa bàn huyện	29
2.4.6. Tình hình triển khai Chương trình 135 tại huyện Lâm Bình	29
2.4.7. Kết quả triển khai thực hiện các mục tiêu của Chương trình 135.....	29
2.4.8. Tác động của chương trình 135 tới đời sống kinh tế - xã hội	29
2.4.9. Khó khăn trong thực hiện chương trình 135 tại địa phương.....	29
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	31
3.1. Điều kiện tự nhiên kinh tế xã hội của huyện Lâm Bình	31

3.1.1. Điều kiện tự nhiên	31
3.1.2. Về vị trí địa lý	31
3.1.3. Địa hình	31
3.1.4. Khí hậu, thủy văn	31
3.1.5. Dân số và lao động huyện Lâm Bình	32
3.2. Cơ sở hạ tầng huyện Lâm Bình	34
3.2.1. Giao thông	34
3.2.2. Thủy lợi	35
3.2.3. Văn hóa	35
3.2.4. Hệ thống giáo dục	35
3.2.5. Tình hình phát triển sản xuất huyện Lâm Bình	36
3.2.5.1. Về trồng trọt	36
3.2.5.2. Về chăn nuôi	36
3.3. Tình hình triển khai thực hiện chương trình 135 tại huyện Lâm Bình	37
3.3.1. Tình hình huy động vốn cho chương trình 135 giai đoạn 2011 - 2015	37
3.3.2. Tình hình sử dụng vốn tại huyện Lâm Bình	39
3.3.2.1. Hỗ trợ phát triển sản xuất	39
3.3.2.2. Hỗ trợ xây dựng cơ sở hạ tầng	40
3.3.2.3. Hỗ trợ nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ và cộng đồng	40
3.4. Kết quả triển khai thực hiện các mục tiêu của chương trình 135	40
3.4.1. Kết quả đạt được về vốn	40
3.4.2. Kết quả về việc hỗ trợ phát triển sản xuất	41
3.4.3. Kết quả về việc nâng cao tay nghề cho cộng đồng	42
3.4.4. So sánh vốn thực hiện giữa các mục tiêu	42
3.5. Tác động của chương trình 135 tới đời sống kinh tế - xã hội	43
3.5.1. Tác động đến kinh tế của người dân	43
3.5.1.1. Tác động đến sản xuất nông nghiệp	43
3.5.1.2. Nguồn thu các sản phẩm từ nông nghiệp	46
3.5.2. Tác động đối với tình hình xã hội	47
3.5.2.1. Cải thiện cơ sở hạ tầng	47

3.5.2.2. Tạo việc làm và nâng cao thu nhập cho dân vùng thực hiện chương trình 135	48
3.5.2.3. Giảm tỷ lệ hộ đói nghèo	49
3.5.2.4. Nâng cao giáo dục cho trẻ	50
3.5.2.5. Nâng cao chất lượng cuộc sống	51
3.5.2.6. Nâng cao tay nghề cho thanh niên dân tộc.....	52
3.5.2.7. Nâng cao đời sống văn hóa cho người dân	52
3.5.2.8. Nâng cao ý thức cộng đồng, cải thiện môi trường và hạn chế rủi ro trong trong sản xuất nông nghiệp	53
3.5.2.9. Góp phần giữ vững chính trị, an ninh, quốc phòng, tăng cường đoàn kết dân tộc nâng cao niềm tin của đồng bào dân tộc với đảng nhà nước	53
3.5.2.10. Nhận thức, tư tưởng và những mong muốn của người dân khi thực hiện Chương trình	54
3.6. Một số hạn chế và giải pháp thực hiện chương trình 135 tại địa phương.....	55
3.6.1. Một số hạn chế khi thực hiện Chương trình 135.....	55
3.6.2. Giải pháp thực hiện Chương trình 135.....	56
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	59
1. Kết luận	59
2. Kiến nghị	60
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT

XĐGN	: Xóa đói giảm nghèo
ĐBKK	: Đặc biệt khó khăn
NSTW	: Ngân sách trung ương
KTXH	: Kinh tế xã hội
CT	: Chương trình
CSHT	: Cơ sở hạ tầng
NSNN	: Ngân sách nhà nước
CT 135	: Chương trình một ba năm
PCT	: Phó chủ tịch
UBND	: Ủy ban nhân dân
HĐND	: Hội đồng nhân dân
BQL	: Ban quản lý
QĐ	: Quyết định
TTg	: Thủ tướng
TTLT	: Thông tư liên tịch
UBND	: Ủy ban dân tộc
TC	: Tài chính
XD	: Xây dựng
NN và PTNT	: Nông nghiệp và phát triển nông thôn
KHĐT	: Kế hoạch đầu tư
mm	: Mi li mét
NQ	: Nghị quyết
CP	: Chính phủ
CT	: Chủ tịch
DTTS	: Dân tộc thiểu số
ATK	: A tê ka
TTCP	: Thủ tướng chính phủ
HĐND	: Hội đồng nhân dân
BCĐ	: Ban chỉ đạo
PTSX	: Phát triển sản xuất

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Cơ cấu các thành phần dân tộc	32
Bảng 3.2. Tình hình biến động dân số và lao động.....	33
Bảng 3.3. Tình hình văn hóa, thông tin huyện Lâm Bình.....	35
Bảng 3.4. Thực trạng sản xuất lương thực huyện Lâm Bình	36
Bảng 3.5. Tình hình chăn nuôi của huyện Lâm Bình	37
Bảng 3.6. Kết quả đạt được về mặt tài chính từ năm 2012 - 2014	41
Bảng 3.7. Tổng hợp kết quả thực mục tiêu phát triển sản xuất năm 2012 - 2014	41
Bảng 3.8. Tập huấn nâng cao tay nghề cho cộng đồng từ năm 2012 - 2014	42
Bảng 3.9. Năng suất một số cây trồng chính trước khi thực hiện Chương trình và sau khi thực hiện Chương trình	44
Bảng 3.10. Tình hình phát triển chăn nuôi trước khi thực hiện Chương trình và sau khi thực hiện Chương trình	45
Bảng 3.11. Nguồn thu trong nông nghiệp tính bình quân/hộ.....	46
Bảng 3.12. Tình hình cơ sở hạ tầng trước và sau khi có Chương trình	48
Bảng 3.13. Thu nhập của nông hộ từ làm thuê các công trình.....	49
Bảng 3.14. So sánh tỷ lệ hộ nghèo trước và sau khi thực hiện Chương trình.....	50
Bảng 3.15. Tình hình tham gia lớp mẫu giáo của trẻ.....	51
Bảng 3.16. So sánh một số điều kiện sống của người dân.....	51
Bảng 3.17. Việc làm thanh niên dân tộc	52
Bảng 3.18. Nhân thức, tư tưởng của người dân	54